

Derpaa gik man til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til og Ændring i Lov om Oprettelse af Husmandsbrug af 29. Marts 1924.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1181).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): I den gældende Lov om Oprettelse af Husmandsbrug af 29. Marts 1924 er det foreskrevet, at Loven skal underkastes Revision i indeværende Rigsdagssamling. Det Forslag, som her foreligger, og som er vedtaget enstemmigt i det andet høje Ting, gaar ud paa at forlænge Loven til Rigsdagssamlingen 1929—30, men der er samtidig indført visse Ændringer, som maa anses for baade ønskelige og betydningsfulde.

For det første er der foretaget en Nedsættelse af de Laanebeløb, som kan anvendes i det omhandlede Øjemed, idet man tør gaa ud fra, at naar et vist Beløb var tilstrækkeligt i 1924, maa de Forandringer, der har fundet Sted i vore økonomiske Forhold, navnlig som Følge af Kronens øgede Værdi, medføre, at Beløbet, uden at selve de omhandlede Foranstaltninger bliver Genstand for Indskrænkning, kan taale en Nedsættelse. Lovforslaget gaar da ud paa, at der kan anvendes i alt 9 Mill. Kr. i hvert af Finansaarene 1928—29, 1929—30 og 1930—31, nemlig 8 Mill. Kr. til Oprettelse af nye Brug, 600 000 Kr. til Tillægslaan og 400 000 Kr. til Erhvervelse af Lejehuse. De tilsvarende Beløb er for indeværende Aar til Oprettelse af nye Huse 10 750 000 Kr., til Tillægslaan 1 250 000 Kr. og til Erhvervelse af Lejehuse 500 000 Kr. Det samlede Beløb foreslaas altsaa nedsat med $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. fra $12\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til 9 Mill. Kr., og det maa antages, at disse 9 Mill. Kr. svarer nogenlunde til Behovet og i hvert Fald vil forslaa lige saa godt i de kommende Finansaar, som de $12\frac{1}{2}$ Mill. Kr. har gjort det i de Aar, der nu er gaaet.

Af andre Ændringer, der er indført, skal jeg nævne, at Minimumsstørrelsen for de nyoprettede Husmandsbrug er forhøjet fra 2 til 3 ha middelgod Jord. Det er noget, alle har været enige om, at Husmandsbrugene bør gøres noget større, end Tilfældet hidtil har været, og i hvert Fald

er det rimeligt, at Minimumsstørrelsen i nogen Grad bliver forhøjet. Der er endvidere indsat den Bestemmelse, at Prisen for den nøgne Jord ikke maa overstige 7 500 Kr., men dette er ikke tænkt som en Begrænsning, skønt det formelt fremtræder som en saadan, det betyder i Virkeligheden, at Jordens Indkøbspris kan blive større end hidtil, idet de 7 500 Kr. er mere, end der har været Tale om i de fleste Tilfælde. Naar Hensyn tages til, at Jordprisen nu er i hvert Fald noget mindre, end Tilfældet har været i den sidste halve Snæs Aar, maa denne reelle Forøgelse af Jordindkøbsprisens Maksimum bevirke, at der kan blive Adgang for Nybegyndere til at erhverve sig et større Areal end hidtil, hvilket sikkert er overordentlig heldigt.

I Forbindelse hermed indfører Lovforslaget en ny Regel vedrørende Bygningers Opførelse. Det har jo hidtil været og er fremdeles saaledes, at det er en Betingelse for Laanets Udbetaling, at Bygningerne helt og fuldt er opført i Henhold til de ved Laanets Bevilling foreliggende udarbejdede Byggeplaner. Lovforslaget fastsætter nu, at det skal være den paagældende Opretter af Bruget tilladt at opføre en mindre Part af Bygningerne og faa en tilsvarende Del af Byggelaanet udbetalt straks, medens det staa ham frit for senere, naar det er ham tjenligt, at opføre de resterende Bygninger og faa den resterende Del af Byggelaanet udbetalt. Det har nemlig vist sig ved mange af de Brug, der er blevet oprettet, at ikke blot det Laanebeløb, der er bevilget, helt og fuldt er medgaaet til Opførelsen af Nybygninger — derved kommer jo den fulde Rentebyrde til straks at virke —, men at ogsaa en Del af Brugerens egen Kapital er medgaaet til de Bygninger, der opføres, idet Overslaget tidt bliver overskredet. Til lige har det ofte vist sig, at de Beboelseslejligheder, der er opført, har været saa store, at de har medført visse betydelige Udlæg for de paagældende Nybegyndere. Ofte er det jo et ungt Par, Mand og Hustru, der sætter Bo, og en Lejlighed med flere Stuer virker jo ikke tiltalende, naar den er umøbleret; den første Bestræbelse kommer da let til at gaa ud paa at anskaffe det nødvendige Indbo og faa Hjemmet til at tage sig saadan ud, at det kan virke tiltalende. Herved beslæglægges Arbejdet og Interessen ofte i saa høj Grad, at de Penge — det har vi jo set Eksempler paa —, der skulde været anvendt i Bedriften, først og fremmest til Anskaffelse af den